

děcí nařízení ze 4. května 1920, č. 346 Sb. z. a n. a ze dne 7. prosince 1922, č. 363 Sb. z. a n.) (Nález nejv. správ. soudu ze 17./4. 1924, č. 13.310/23.)

Základním předpokladem pro nárok na vdovský a sirotčí důchod ve smyslu §§ 13 a 20 zák. z 20. II. 1920, č. 142 Sb. z. a n., ve znění zákona z 25. I. 1922, č. 39 Sb. z. a n., ve spojitosti s ustanovením § 1, lit. a) zákona z 8. IV. 1919, č. 199 Sb. z. a n., v konkrétním případě jest, aby tu byla dána přímá, t. j. příčinná souvislost mezi onou skutečností, která způsobila fyziologickou příčinu smrti váleč. invalidy a mezi poraněním jeho, utrpěným ve službě vojenské, neb nemocí, získanou neb zhoršenou v této službě. Pouhá nepřímá souvislost mezi uvedenými skutečnostmi vylučuje nárok na zmíněné důchody. Nastala-li tedy smrt váleč. invalidy z jiného důvodu, nežli pro poranění, utrpěné ve vojenské službě, nebo pro nemoc, získanou nebo zhoršenou v takovéto službě, nepřiznávají citované předpisy zákonné vdově po váleč. invalidovi nárok na vdovský důchod a nezaopatřeným dětem takového vál. invalidy nárok na důchod sirotčí. (Nález nejv. správ. soudu z 13. X. 1924, č. 17378/24.)

Právní názor, že vdově po vál. poškození, která s manželem padlým ve válce nežila v době jeho úmrtí ve společné domácnosti a které proti němu nepříslušel nárok na placení alimentů, nepřísluší nárok na důchod vdovský, odporuje zákonu. Neboť generelní předpis o tom, komu přísluší nárok na důchod vdovský, jest obsažen v § 13 zákona ze dne 20. února 1920, č. 142 Sb. z. a n., kterýžto předpis jest nutno vykládati v souvislosti s citovaným tam § 1 zákona ze dne 8. dubna 1919, č. 199 Sb. z. a n. o organizaci péče o válečné poškozence. Předpis § 13 zákona ze dne 20. února 1920, č. 142 Sb. z. a n., o požitcích válečných poškozenců, praví všeobecně, že důchod vdovský přísluší vdově po padlém nebo zemřelém manželu, u něhož jsou splněny podmínky § 1, lit. a) zákona ze dne 8. dubna 1919, č. 199 Sb. z. a n., a za těchž podmínek manželce nezvěstného a vdově po invalidovi, nebylo-li zjištěno, že smrt jeho nastala z jiného důvodu, nežli jest naznačen v uvedeném ustanovení zákonném. Nějaké omezení nároku vdovy z předpisu § 13 cit. zákona nevyplývá. Bližší určení pojmu válečného poškozence hledati jest pak v § 1 zákona ze dne 8. dubna 1919, č. 199 Sb. z. a n., jenž prohlašuje za válečné poškozence i pozůstalé po zemřelých nebo nezvěstných osobách, uvedených pod lit. a), na jejichž výživu osoby za života byly po zákonu povinny přispívati. Z toho plyne, že nárok vdovy po padlém manželu ve smyslu § 13 zákona č. 142/1920 nezávisí podle uvedených předpisů zákona na tom, zdali vdova s padlým manželem svým svého času žila ve společné domácnosti, nýbrž toliko na tom, zdali jí příslušel vůči němu nárok na alimenty podle ustanovení všeobecného občanského zákona. S tímto výkladem souhlasí ostatně také úplně předpis § 18 zákona č. 142/1920, jenž praví výslovně, že nežila-li vdova s manželem v době jeho úmrtí ve společné domácnosti, nesmí důchod vdovský převyšovati částky, kterou manžel byl by povinen přispívati na její výživu. Podle tohoto ustanovení připouští zákon výslovně nárok na vdovský důchod i pro případ, že vdova se svým manželem v době jeho úmrtí nežila ve společné domácnosti, a omezuje toliko výši důchodu pro ty případy, ve kterých vdově přísluší z nějakého exekučního titulu nárok na určitou výši alimentů. Prováděcí nařízení ze dne 4. května 1920, č. 346 Sb. z. a n., pak v § 18 konstatuje jako další konsekvenci, že vdově takové nárok na vdovský důchod

nepřísluší vůbec, byl-li manžel uznán za nepovinná přispívati na její výživu. (Nález nejv. správ. soudu z 14. X. 1924, č. 17606/24.)

Není vadou řízení, když správní úřady nezjišťovaly, které podpisy na žádostech o zřízení zemědělské pokladny jsou nepravé, když stížnost okres. nemoc. pokladny nevylučuje, že tu nebylo projevu zájemníků obou skupin, ale pouze tvrdí, že mnoho z podpisů zájemníků obou skupin bylo fignováno (nález Nejv. spr. soudu z 18. listopadu 1924, č. 8883/24).

Účinnost přestoupení podle § 13, č. 1, odst. 3. n. z. Srovná-li se zásada vyslovená v § 13, č. 1, odst. 1. s ustanovením odst. 3. téhož paragrafu, není posléze citovaný předpis ničím jiným než ustanovením pořádkovým sledujícím cíl, jednak aby okr. nemoc. pokladna měla správnou evidenci svých členů, jednak aby každý pojištěnec, dokud trvá jeho zaměstnání poj. povinné, byl bez jakékoli mezery časové pro případ nemoci pojištěn u některé pokladny k provádění nem. pojištění podle § 11 připuštěné. Těmto tendencím zákona je zajisté vyhověno tím, 1. když se okres. nemoc. pokladna včas dozví o tom, že zaměstnavatel pojistil nebo míní pojistiti zaměstnance u jiné pokladny v § 11 jmenované způsobem a měrou zákonem stanovenou, 2. že pojištěnci bez časové mezery se stali členy této jiné pokladny. K účinnosti přestupu je však ještě třeba, aby úmysl přestupu pokladně notifikovaný byl také uskutečněn (nález Nejv. správ. soudu z 3. října 1924, č. 10618/24. — Srv. též nález z 25. ledna 1924, č. 1034/24 v Soc. Revue, roč. 1924, str. 275).

Povinnost ohlašovací, na jejíž opomenutí váže zákon důsledky v § 32 označené, uložena jest v § 31 zaměstnavateli bez jakékoli výhrady neb výjimky. Účelem předpisu tohoto jest, zabezpečiti, aby se příslušné pokladně dostalo včas vědomosti o novém pojištěnci zároveň s potřebnými daty (srovnej § 7 c n. z.), které jí řádně a spolehlivě podati může právě zaměstnavatel, aby pak pokladna řádně mohla zaříditi vše, čeho je k provádění nemocenského pojištění zapotřebí. S hlediska tohoto účelu nemůže zaměstnavatel řečené povinnosti býti zbaven jen proto, že zaměstnanec, o nějž jde, sám se již u pokladny přihlásil za dobrovolného člena; neboť není účelu zákona vyhověno již tím, že osoba tato jest u pokladny vůbec a jakkoli pojištěna, nýbrž toliko tehdy, když jest pojištěna způsobem a měrou v zákoně nařízenou (§ 13, č. 1, odst. 1.), t. j. podle pracovního výdělku, který zaměstnavatel podle § 7 c oznámiti má nemocenské pokladně přihláškou. (Nález nejv. správ. soudu z 10./5. 1924, č. 8345/24.)

Kdy jest odhlášení řádným (§ 33, 31 n. z.)? Cituje-li zákon v § 33 paragraf 31, dává tím zřetelně najevo, že řádným jest odhlášení tehdy, když pojištěnec po skončení pracovního poměru ze zaměstnání vystoupil. Není tudíž řádné odhlášky, vystupuje-li pojištěnec ze zaměstnání snad jen v důsledku pouhého přerušeni práce, nýbrž řádnou jest odhláška pouze tehdy, když pracovní poměr mezi zaměstnavatelem a zaměstnancem byl právně zrušen. (Nález nejv. správ. soudu ze 17. září 1924, č. 15.754/24. — P. p. Šlo o zaměstnance, který přerušil práci v důsledku onemocnění. Zaměstnavatel v rozporu s výpovědí zaměstnance tvrdil, že pracovní poměr byl dnem onemocnění zrušen. Ministerstvo soc. péče nepřihlíželo k tomuto rozporu a zprostilo zaměstnavatele povinnosti doplatiti příspěvky, které požadovala okres. nemoc. pokladna za 14 dnů (výpovědní lhůty). Z cit.